

АНТОНИО МИНГОТЕ НИКОЛАС

Превод от руски: Любомир Стоилов, 1976

chitanka.info

От върха на полуразрушената кула Николас гледаше към двете жени, изкачващи се по пътя към развалините на замъка. Едната от тях беше Маргарита (той би я познал от всяко разстояние), а другата, спътницата на Маргарита, беше гостуваща ѝ синьора, дошла да прекара лятото в тази местност.

Маргарита се страхуваше ужасно от гущери и Николас ги прогони всички далеч от пътя ѝ: от него до Маргарита сега имаше около триста метра, а той господствуваше над живите твари в радиус от петстотин метра. Направи това не за да се забавлява, а защото за Маргарита винаги беше готов да се върне към тези глупави забави на своето детство...

Всичко започна с котките. Николас вероятно нямаше още и годинка, когато майка му разбра, че може да оставя сина си да играе с тях, без да се страхува. Можеше да се помисли, че котките му се подчиняват; и те наистина му се подчиняваха, макар и не във всичко. Те послушно вървяха по въжето за простиране на пране (тази игра бързо му омръзна) и послушно се изкатерваха една върху друга, образувайки пирамида от пет котки. Оказа се, че съвсем не е мъчно да се накара котаракът Чипи да настройва приемника на вълната на мадридското радио: малкият господар на котарака обичаше да слуша „Един час симфонична музика“. Беше достатъчно да внуши мислено на котешкия мозък представата за необходимата дължина на вълната (това беше по-сигурно, отколкото образа на натрапливия и помпозен глас на диктора, тъй като и другите диктори също имаха натрапливи и помпозни гласове). Но Николас въобще не успя да научи котарака да пълни с мляко празната му чашка. Котаракът счупи една след друга три бутилки и Николас разбра, че понякога природата поставя такива прегради, които дори беззаветната преданост на котките не е в състояние да преодолее.

С подобни пречки той се сблъска, когато започна да обучава Черньо — тяхното куче. Кучето изпълняваше мисленото внушение на Николас, като посрещаше с ритмичен лай по мотивите на закачлива модна песен всяко появяване на доня Соледад (добродетелната дама смяташе, че това е самият дявол, който, превърнал се в куче, ѝ прави най-ужасни предложения). Но то решително отказа да плува по гръб във вира на тяхната градина. И в края на краищата Николас разбра, че

този стил на плаване е недостъпен за кучетата поради формата и разположението на техните крайници.

Неуспехите обезкуражиха малкия Николас и той скоро изостави тези игри, в които толкова много неща не се осъществяваха. Наистина веднъж (тогава беше на петнадесет години), за да бъде по-удобно на чичо Рамон да яхне кобилата си, той я накара да застане на колене. Уважението, проявено два или три пъти от кобилата в присъствието на Николас, порази изключително чичо Рамон, тъй като той не беше видял своя племенник да я докосва или да ѝ говори.

Николас разбра, че ако продължи да поддържа с животните такива дружески отношения, околните могат да видят в това нещо изключително странно; и когато стигна до този извод, отношенията му с животните станаха чисто делови. Но беше късно: неговият чичо Рамон и останалите седем хиляди жители на местността вече го смятаха за странен, макар и по-малко странен, отколкото той беше всъщност...

Полузакрит от смокинята на върха на кулата, където никой не можеше да се изкачи от деня, когато преди година и половина стълбата се събори окончателно, Николас не откъсваше поглед от бялото петно на маргаритината блузка. В нейната поразяваща фина копринена шевица (бродирана от прочута майсторка — неговата майка) беше вплетена формулата на антигравитацията. На никого неизвестна, непочетена от никого, формулата беше подарък от Николас на единствената жена, която той можа да заобича.

Една вдовица, останала без издръжка, може леко да се оправи, ако бродира шевиците, с които се слави този край. А дори тук, сред прочутите майсторки, шевиците на Луиса се ценяха високо. Разбира се, в началото се налагаше да работи от тъмно до тъмно. Без да скръсти ръце и изправи гръб, наведена над гергефа.

Положението се подобри, когато Николас (той вече беше на дванадесет години) измайстори първата си машина за бродирание. В нея нямаше лагери, дръжки и трансмисии, без които не може да мине нито една нормална машина. Конструирана според странните принципи на механиката на Николас, тази машина беше по това време доста несъвършена. За половин час тя бродираше само една гарнитура за маса с дванадесет салфетки и освен това Луиса трябваше сама да нарязва парчетата тъкан и да ги слага в нея.

Разбира се, никой не знаеше нищо за машината: на Луиса не ѝ се искаше хората да обръщат много внимание на сина ѝ. А и цените на бродериите можеха да спаднат, ако изведнъж станеше известно, че се изработват с такъв малък разход на труд и време.

— Откъде просто взимате толкова време да избродирате всичко това? — поразяваха се в „Голяма галантерийна търговия на Руис Перис“, където често възлагаха на Луиса трудни и отговорни поръчки.

В отговор Луиса само се усмихваше.

— Ами... синът ми помага понякога.

— Добър син имате, щом ви помага в работата и с това да спечелите повечко.

На следващата година Николас усъвършенствува своето изобретение. Сега вече беше достатъчно да сложиш в машината рисунка на исканата бродерия, а с всичко останало се справяше тя самата.

Приблизително около това време Николас откри и принципа на антигравитацията. Той направи своето откритие съвсем случайно.

— Попази ни нещата, Николас — помолиха го веднъж дечурлигата, които не обичаха да ходят на училище, но много им харесваше да крадат ябълки. — И извикай, ако видиш някого.

Той остана до оградата на градината пред камара с ученически чанти, кърпи и учебници. За двадесет минути успя да прочете от корица до корица няколко книги, но нито една не го заинтересува; но когато отгърна учебника по физика...

Николас беше замаян.

Не, нямаше нищо грешно в книгата — в нея всичко изглеждаше просто така, сякаш паралитик се мъчи да опише олимпийските игри, които никога през живота си не е виждал. Колко глупости и колко безпомощни, нелепи разсъждения!

Но все пак някои неща му послужиха. Намериха се една-две работи, за които той не беше се сетил досега. Но най-главното, той получи представа за метода, така необходим за недисциплинирания му ум.

Вечерта на същия ден у дома си той построи онова, което можеше да се нарече антигравитационна машина... стига само предметът, направен от него, да приличаше макар и по нещо на машина.

В началото Николас не можа да измисли за какво да използва своето изобретение; но след два дни, като измени някои неща в машината, той можеше да прелита по въздуха до спалнята си и когато се оказваше там, дрехите му сами се смъкнаха от тялото му и отлитаха на закачалката. И когато в пижама, надяната на него от същата тази услужлива енергия, той лягаше в леглото, сгънатите в краката му завивки сами се разстилаха и меко го покриваха.

Скоро Луиса и синът ѝ се убедиха, че антигравитационната машина е нещо много интересно и полезно. Николас измисли следната игра: майка му излиташе през прозореца и увисваше във въздуха над улицата, а след това по същия път се връщаше обратно. Първия път Луиса се изплаши, но след кратко време те вече се носеха нагоре-надолу заедно и се заливаха във весел смях. Те правеха това само през нощта, когато няма никой на улицата и никой не може да ги види: страхуваха се, че някой може да си помисли за тях нещо лошо.

Приятелките, бърбрейки, идваха все по-близо. Маргарита беше весела, с онази шумна веселост, която толкова се харесваше на Николас. Тази разкошна блондинка въобще му харесваше. Толкова бяла, загладена, незамисляща се за нищо... Мозъкът ѝ работеше почти по същия начин като мозъка на Маронга, кучето на свещеника от църквата „Свети Андреас“. Да, тя беше точно като куче и като мислеше така, Николас нямаше нищо лошо предвид. Кучето си е куче точно така, както нотариусът си е нотариус, и няма защо в думите да се търси скрит смисъл, какъвто няма в тях.

След време Николас започна да разбира, че не само неговите интереси са други, но и самият той не е като всички. Това стана, когато той забеляза, че може с лекота да чете мислите на другите хора. Веднъж той видя калпазанина Хуанито Солисес да го дебне с намерение да го ритне отзад. Николас видя как тази идея кристализира в мозъка на Хуанито; как тази мимолетна мисъл, сторила се на Хуанито забавна, укрепва и се превръща в твърдо решение да го ритне.

Като се усмихваше зловецо, Хуанито се приближи до него и вдигна крак... С това и свърши цялата работа... Изведнъж на Хуанито му се стори, че кракът му е обут в тежка оловна обувка. Той внимателно стъпи, със страх и изумление погледна към Николас и бавно отмина, влачейки нещастния си крак.

Всичко това стана през онова лято (Николас тогава беше на петнадесет години), когато дон Фелипе Кардосо, кметът, си счупи крака, опитвайки се да прескочи съпругата на данъчния инспектор, навела се да вдигне ветрилото си. Тази странна постъпка възмути тогава всички уважавани хора на градчето. Тези години отминаха, а дон Фелипе, подложен на остракизъм и повече неизбиран, все още не спеше през нощта, мислейки си непрекъснато какво можа да го тласне към подобна необмислена глупост... Николас вече беше разбрал, че мислите му, попадайки в чужди глави, дават понякога най-неочаквани плодове и вече не повтаряше подобни експерименти.

По-точно, повтори ги само един път, и то само заради Маргарита. Той просто не можеше да не окаже такава дребна услуга на най-привлекателното момиче в цялата околност.

Работата е там, Николас най-неочаквано за себе си откри, че в главата на Хайме Ескриче, новоизпечения лицензиант по медицина, току-що завърнал се у дома от столичния университет, е цял водовъртеж от нежни мисли, въртящи се около несравнимия образ на Маргарита. Хайме Ескриче беше влюбен. Но той беше стеснителен и знаеше, че търговецът на галантерия Руис Перис я изпраща най-редовно, та не искаше да се натрапва.

Николас реши да се намеси в техните отношения: Маргарита заслужаваше нещо по-добро от това да стане жена на търговец на галантерия.

„Слушай: Хайме Ескриче е влюбен в тебе. Той е забележителен младеж и ще бъде чудесен съпруг... — мислено нашепваше той на Маргарита, разхождаща се с приятелките си след църковната служба в неделя. — Хайме Ескриче го очаква бляскавата кариера на лекар. Скоро той ще пристъпи към работа по изследване влиянието на нови съдоразширяващи средства върху сърдечното кръвообращение, кръвното налягане и честотата на пулса. Това изследване ще има сред научните среди голям успех. Той ще открие в столицата клиника и неговата кариера зависи до голяма степен от тебе. Той мечтае да бъде заедно с тебе, да се бори за тебе, да ти даде всичко...“

Когато Николас завърши внушението си, той видя върху лицето на момичето лъчезарна усмивка и разбра, че Маргарита е възприела всичко. Тя беше добра и благоразумна девойка и поради това още същата вечер даде съгласието си да се омъжи за собственика на

„Голяма галантерийна търговия на Руис Перис“. По този начин Маргарита освобождаваше Хайме Ескриче от непреднамерено предизвиканите тревоги и вълнения, за да не се отвлича повече с любовни преживявания и да може да се посвети изцяло на очакващата го бляскава кариера. Едновременно с това тя си осигуряваше материално благополучие и високо обществено положение. Сватбата ѝ съвпадна с откриването на втория етаж на „Голяма галантерийна търговия на Руис Перис“, станал сега безспорно пръв сред трите магазина от този род в този край.

Маргарита и приятелката ѝ вече бяха почти до самите развалини и Николас реши да слезе от кулата. Трябваше да скрие работилницата в случай, че двете сеньори поискат да поскитат сред развалините. Ако те, минавайки край апаратите, случайно ги засегнеха, и двете в същия миг можеше да се окажат на върха Монблан или на някой тихоокеански остров, а това сигурно не би ги зарадвало.

В един прекрасен ден на масата пред Луиса изведнъж неизвестно откъде се появиха кафе и пържени филии. Това изненада дори и нея, която почти от нищо не се изненадваше. А това стана, когато Николас в кухнята постави споменатите предмети върху малката платформа на новата си машина и натисна копчето.

Оказа се, че не е много по-трудно да пренася себе си. При първите опити той оставаше на мястото си в машината (сега тя побираше повече), разсъблечен до голо, а дрехите му изведнъж се появяваха в кабинета на палплонския губернатор.

Трябваше му по-голяма работилница. Той я направи под навеса, закриващ някога арсенала на полуразрушения сега замък. Там той усъвършенствува своята машина и управлението ѝ стана съвсем лесно. Сега той можеше да се пренася, където си поиска. Той ходи на корида в Сан Фермине и на шестдневните мадридски велосипедни състезания; и едното, и другото му харесаха много. Сега се готвеше за още по-трудно пътешествие, този път заедно с майка си, на плажа Торемолин, който рекламираха в едно случайно попаднало му списание.

Едва забележимо движение на ръката — и навесът, и машината изчезнаха. На тяхно място сега растяха познатите бурени с китки жълти цветове. Маргарита и приятелката ѝ внезапно го видяха. Той седеше на земята и белеше клонче лавандула. Те веднага прекъснаха веселото си бърборене.

— Добър ден, Николас — каза синьора Руис Перис с усмивката, която той така обичаше.

— Маргарита... — отвърна Николас.

Това означаваше, че тя е красива и му е приятно да я види.

— На слънцето ли се грееш?

— Маргарита...

„Да — означаваше това, — да, грея се на слънцето.“ Той не искаше да знае, че за хората е задължително да чуват думите и за тяхното възприемане е необходима само грубата вибрация на въздуха. Той съвсем не можеше да разбере защо за другите неговият език е недостатъчен.

— Маргарита, Маргарита... — повтори той лукаво и ласкаво.

— Довиждане, Николас.

— Сбогом — каза нейната приятелка.

Те отминаха и Маргарита хвана подръка гостенката си.

— Това е Николас — каза тя полугласно.

— Николас?

— Да, нашият малоумен.

Николас не откъсваше от жените неизразителния си поглед.

— Маргарита... — прошепна той, човъркайки зъбите си с клончето лавандула.

Публикувано в списание „Наука и техника“, брой 38/1976 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.